INFORMATIONSBLAD FÖR PERSONALEN I ORREFORS KOSTA BODA AB

Nr 8 september 1996

Redaktör: Yvonne Carlsson

Ansvarig utgivare: Germund Johansson

Orrefors Kosta Boda och Royal Copenhagen Nu jobbar vi över gränserna

Samarbetsavtalet mellan Orrefors Kosta Boda AB och Royal Copenhagen A/S innebär dels en samordnad försäljning och distribution på ett antal exportmarknader dels ett produktionstekniskt samarbete.

Som vi berättade i förra numret av Informationsbladet pågår redan tillverkning av servisglas i Sandvik för Royal Copenhagens räkning. Det övriga produktionstekniska samarbetet har även det startats upp under ledning av direktörerna för teknik och produktion, Torbjörn Björstrand respektive Knud Odgaard Pedersen.

Fem arbetsgrupper har bildats inom områdena:

Råvaror och smältteknik Produktionsteknik hytta Förädling och packning Kvalitetsstyrning och lönesystem Logistik och inköp

Det inledande mötet för samtliga grupper hölls den 5 september på Holmegaards Glasvaerker i Danmark, under ledning av de tekniska cheferna i respektive bolag. Arbetet inriktades på att i grupperna komma fram till arbetsområden där man kan genomföra en djupare systematisk jämförelse av verksamheterna (Benchmarking) och därmed dra nytta av varandras kunskaper.

Det finns från ledningen i Royal Copenhagen och Orrefors Kosta Boda en klar målsättning att vi skall visa en öppenhet i samarbetet och detta bevisades också vid den bruksvisning och de grupparbeten som genomfördes.

Samtliga deltagare var mycket engagerade och intresserade av att lära av varandra och till nästa möte, som hålls i Sverige, skall grupperna arbeta igenom resultaten av de genomförda grupparbetena.

På hemvägen passade man också på att besöka butikerna "Royal Copenhagen Crystal" och "Holmegaard" som finns i Köpenhamn. Där finns nu våra produkter exponerade tillsammans med produkter från Royal Copenhagen A/S.

Värd för träffen hos Royal Copenhagen vid Holmegaards Glasvaerker var Knud Odgaard Pedersen, teknisk direktör.

Arbetsgruppen för produktionsteknik hytta i samspråk. Fr vä: Kennert Koch, Krister Köhnke, Kaj Engelbrechtsen, Flemming Nordstrand och Sören Klinge. SamWadin, som också ingår i denna arbetsgrupp, tog fotot.

ISO-PROJEKTEN

Angående ISO 9001 kvalitetssystem rapporterar Jan-Olof Harmander .....

Vi, internrevisorer arbetar nu med revision av kvartal 3. Vi går igenom hur avdelningarna arbetar mot de rutiner och instruktioner som de själva har upprättat. Efterlevnaden av de egna reglerna fungerar och viljan är stor att bli ännu bättre än lovat. Men vi ser också att det finns en del att göra för att utveckla förbättringsarbetet.

Förbättringsarbete i fabrik

Det gäller att vara tydlig när man arbetar med ISO 9001. I Orreforsfabriken märkte vi upp avfallscontainrar. I en container märkt "sten" slängdes produkter förorenade med massafel, mängsten och även felaktiga produkter med färgplattor och färgringar. Dessa produkter skickades sedan till tippen.Idag finns ingen container märkt "sten". I stället läggs de felaktiga produkterna på pallar. Pallarna skickas till en kapstation där färgringen, färgplattan eller stenen tas bort. Övriga glasrester smältes om. Orreforsfabriken har minskat belastningen på tippen, slipper betala höga avfallsavgifter och kan återanvända skärv av bra kvalitet. Dessutom minskar vårt inköp av mäng något.

Orrefors och Kosta Boda på väg ut i "Cyberspace"

Inom några veckor kommer vårt företag att visa tre olika ansikten på Internet. Vardera varumärket kommer att ha sin "site" liksom koncernen Orrefors Kosta Boda AB. Det är spännande att utveckla informationsmaterial till detta för oss alldeles nya medium! Vi återkommer i nästa nummer med mera om projektet.

Sandvikare på språng

På Sandvik finns sannerligen en del alerta människor! I Lindås-loppet den 31 augusti ställde Håkan Ernstsson, Monica Karlsson och Tony Karlsson upp och sprang för Sandviks Glasbruk. Sträckan var drygt sju kilometer. Monica kom fyra av tio i damklassen medan Tony och Håkan hamnade någonstans i mitten bland de 60 - 70 tävlande i deras klass. Bra gjort!

I förra numret av Informationsbladet figurerade alla tre i loppet Glasriket runt.

Redaktören påstod att de cyklade, men den enda som var ute och cyklade var redaktören, de övriga sprang På bilden ser vi Monica Karlsson, TonyKarlsson och med stafettpinnen i hand, så det så!

..... och angående ISO 14001 miljöledningssystem rapporterar Aders Davidsson

Med ett miljöledningssystem kommer vi att ha ett utmärkt styrmedel för miljöfrågorna i företaget.

Under våren påbörjades ett projekt för att införa ISO 14001 miljöledningssystem. Projektet startade med en insiktsfas för medarbetare i chefsbefattningar. Målet är en certifiering i slutet av 1997.

Under totalt sju seminarier skall standardens krav bearbetas och rutiner dokumenteras. Medarbetare från samtliga funktioner och bolag i Orrefors-gruppen deltager i dessa träffar. De ansvarar för att uppgjorda planer och fattade beslut genomförs inom respektive verksamhet. Även fackliga representanter deltar i seminarierna.

Två av ovannämnda sju seminarer är avverkade. Vi är igång med att identifiera olika miljöaspekter och skall sedan avgöra vilka av dessa som har en betydande påverkan på vår omgivning. Därefter kommer mätbara mål att formuleras för de allvarligaste miljöaspekterna. Handlingsprogram med tidplaner skall upprättas och ansvariga personer utses.

För hela Orrefors Kosta Boda finns en central styrgrupp bestående av samtliga kvalitetssamordnare samt Caisa Ahl, Torbjörn Björstrand, Germund Johansson, Ann-Marie Johansson och Anders Davidsson. Dessutom finns projektgrupper vid respektive bruk och funktion. Dessa grupper utför det praktiska arbetet med att införa miljöledningssystemet på hemmaplan.

Under projektets gång kommer samtliga medarbetare att ges möjlighet till viss miljöutbildning.

Håkan Ernstsson, Sandvik.

Det känns bra att ha fått göra den här utställningen. Den blir ett nytt avstamp inför nästa 10-årsperiod, säger Gunnel Sahlin.

Nyinvigning av Kosta glasbruks rum med historiskt glas på hembygdsmuseet Gamla Kosta

Det glimmar och glittrar kring de över 100 år gamla glasföremålen i det fräscha, vitmålade glasrummet som rymmer många av Kostaglasets pärlor. Genom ekonomiskt bidrag och intresse från företagledningen och ett stort ideellt åtagande från hembygdsföreningens medlemmar har vi nu en plats att besöka med VIP-gäster från när och fjär-

Det lilla hembygdsmuseet "Gamla Kosta" firade 25-årsjubileum i sommar efter inflyttningen i det förutvarande Järnvägshotellet. Därför skrev Birgitta Ottosson och undertecknad till Göran Bernhoff och berät- Margareta Artéus

ran.

tade om våra planer att förnya den lilla glasutställningen, vilket blev startskottet till den lyckosamma renoveringen. Nya texter och nya uppställningar av glaset presenterar formgivning på ett litet annorlunda vis.

I sommar har museet haft fler turister än på många år och alla är lika imponerade av all spännande historik som berättas i texter och bilder. Lägg gärna ett besök här när du vill erbjuda dina gäster något extra om glas. Kontakta växeln i Kosta. För allmänheten är museet öppet under juni, juli och augusti.

Gunnel på hemmaplan

Dubbelt 10-årsjubileum var det nyligen i Umeå. Gunnel Sahlin visade sin glasproduktion under 10 år i Kosta Boda i det likaså 10-årsjubilerande Folkets Hus. Gunnel kom tillbaka till sin födelsestad med Transparent process. Utställningen visar inte endast glasproduktionen, utan tränger in i skapandets process, som även illustreras av skisser, prototyper och prover - även sådant som "det inte blev något av".

- Jag ville visa det som har varit viktigt för min utveckling som glasformgivare, säger Gunnel. - Jag ställde upp utställningen själv och hade också gjort ett bildspel med dia-bilder och skisser, som visar vad som inspirerar mig i mitt arbete.

Processen blev väldigt synlig när man fick se en struktur över 10 års arbete.

Det kom mellan 300 och 400 personer på vernissagen den 1 september och det var stort pådrag från press, TV och radio, bl a ett inslag av Gunnel i kulturradion den 10 september.

- En "frukostklubb" arrangerades på fredagsmorgonen kl 8.00 och det kom ett 80-tal personer för att höra mitt seminarium till dia-bilder. När det kommer så mycket folk så tidigt på dagen, visar ju det på ett stort intresse. Ja, det var mycket ståhej runt omkring. Litet nervöst är det ju att ställa ut i sin födelsestad men roligt också. Det kom gamla kompisar och lärare och tittade och det var väldigt kul.

Vi önskar Gunnel fortsatt framgång! Birgitta Ottosson

En odyssé i skulptur

Gunnar "Täppas" Englund har nu genomfört sin stipendieresa som blev en odyssé i skulptur.

"Huvudmålet för resan var en firma som tillverkar gipsformar i västra Tyskland. Jag fick ett fint utbyte av min vistelse där. Syftet med besöket var att studera deras teknik för framställning av formar. Målet är att kunna gjuta skulpturer av kristall, med hög detaljåtergivning. Vi väntar med spänning på att prova formarna som jag fick hjälp att tillverka.

På vägen hem körde jag genom Frankrike. Det viktigaste glasdistriktet i Frankrike ligger runt staden Nancy. Jag besökte de bägge glasbruken Daum och Baccarat och vill framför allt rekommendera ett besök i Baccarat (även staden heter så). Glasbruket har i år 270-årsjubileum och firar detta med en utställning av sina historiska praktpjäser. Där finns mycket exklusiva butiker och ett intressant glasmuseum. Tyvärr tas inga besökare emot i själva produktionen. I mina samtal med personalen möttes jag ändå, när jag berättade att jag` kom från Orrefors, av en värmande kollegialitet och meddelsamhet.

Mycket inspirerande var också mitt besök på en modern glasskola, CERFAV, som ligger i Vannes-le Chatel. Den ingår i EU:s Leonardoprojekt, vilket bl. a. innebär att verksamheten är inriktad på internationellt utbyte, både av lärare och elever. Successivt byggs det upp en kunskapsbank samt ett nätverk av specialister och man är på väg ut på Internet. Skolan är relativt ny och rektorn bad mig att i ett initialskede fungera som kontaktperson i Sverige. Jag har översatt deras prospekt till svenska och hjälper gärna till att förmedla kontakten.

Nästan hemma stannade jag till i Köpenhamn och besökte Glyptoteket, vilket är norra Europas förnämsta samling av antika och klassiska skulpturer. Den Kungliga Avstöpningssamlingen var också magnifik. Där finns det tusentals gipsavgjutningar av berömda klassiska skulpturer.

Nu räckte inte stipendiet längre än till resan och vistelsen i Tyskland, men på en så här intressant rundtur fortsätter man gärna för egen kassa.

Tack till Svenska Institutet för min odyssé i skulptur!" Gunnar Englund

Frankfurt-mässan

Veckan innan mässan börjar är en stressig vecka för en del av oss.

Det gäller att göra iordning montern, varje gång på ett nytt och spännande sätt.

Nyheterna ska exponeras bra, konstglaset ska ställas, eventuellt ska någon vägg målas om. Cornelis Janssen är tillsammans med Vivivanne

Sjölin och Karin Korth ansvarig för monterns utseende.

Det första vi möts av när vi kommer fram är kartonger i mängder. När vi börjar packa upp och pricka av produkterna märker vi att det saknas nyheter! Kosta Bodas bordsskivor är borta! Orrefors pressmaterial går inte att hitta! Kaos! Det blir många telefonsamtal till Småland för att ta reda på vad som egentligen har skickats med bilen veckan innan. Det mesta hittar vi till slut och det som saknas bär säljarna i regel med sig på flyget.

Brukligt är att det finns någon eller några formgivare på plats från båda varumärkena. Den här gången var det Göran Wärff från Kosta Boda och Per B Sundberg från Orrefors. Det var första gången Pelle presenterades för den internationella publiken och mottagandet var positivt.

Torsdag förmiddag - det börjar bli färdigt!

Det som gör Orrefors - Kosta Bodas monter speciell är konstglaset. Det finns inget företag på mässan som visar och säljer konstglas på det sättet som vi gör. Dagen innan mässan öppnar är det många nyfikna utställare som går förbi och undrar vad vi har hittat på den här gången.

Försäljningsmässigt var augustimässan en lugn mässa med färre besökare än vanligt. Många tyska detaljister gjorde sina inköp redan i juli i samband med Einkaufstage och uteblev därför från mässan.

Carolina Pettersson

Orrefors bangolfmästare

Kungshalls Bangolfklubb i Nybro hade traditionsenligt inbjudit alla sina sponsorer till en lättsam tävling en kväll i augusti och Orrefors var givetvis representerat. De som tävlade för företaget var Peter Vicary och Lennart Risheim, båda vanligtvis verksamma vid Vannan, Orrefors. Efter tävlingens första varv hade

Peter Vicary i aktion på bana 5, vilken sponsras av Orrefors varumärke.

Resa till Frankfurt

På eftermiddagen torsdagen den 22 augusti åkte 39 förväntansfulla resenärer i buss till Frankfurt via Göteborg, Kihl och Rüdesheim. Det var Kosta Glasbruks Personalstiftelse som ordnat denna studieresa till Frankfurtmässan.

Fram på kvällskröken bordades Stena Line-färjan i Göteborg för vidare färd till Kihl. Tiden ombord fördrevs med jättelikt smörgåsbord på kvällen samt ett och annat besök på inrättningar som serverar andra anrättningar.

Nästa dag gick färden 65 mil genom Tyskland - en lång sträcka kan tyckas, men med utmärkt resväder, bekväm turistbuss, en lugn och säker chaufför samt en mycket kunnig och meddelsam turistguide gick tiden och milen snabbt ner till Rüdesheim. På kvällen intogs middag på Lindenwirt och många passade på att prova det berömda Rüdesheimer-kaffet, baserat på varm Rüdesheimer-konjak, kaffe och gräddtopp.

Så kom då lördagen och Frankfurtmässan. Vid ankomsten till mässan möttes gänget av Anders Björck och Göran Wärff som sammanställt tips på vad som kunde vara av intresse att titta närmare på. Och det var bra! Det är otroligt många utställare på en enorm yta och det kan vara svårt att sovra. Naturligtvis lockade de stora konkurrenternas montrar.

På återresan mot Rüdesheim besökte man en vingård. I vinkällaren med doft av vin, jord och fukt, blev det föreläsning om odling och tillverkning samt naturligtvis provsmakning och inköp.

Hemresan inleddes med båtresa på Rehn på söndag morgon. Resan företogs med en passagerarbåt som gick i linjetrafik.

Orrefors-killarna tagit en klar ledning med 10 slags marginal. Under det sista varvet tappade de dock något, men vinstmarginalen till närmaste lag,

Hyresgästföreningen, blev hela nio slag. Trea belv Kungshallen. I och med segern tog Orrefors den första inteckningen i det nyinrättade vandringspriset. En spelare i Orreforslaget, Peter Vicary, hade också tävlingens bästa resultat, nämligen 72 slag på de två varven tillsammans. Tävlingen avslutades med prisutdelning och korvgrillning för de tävlande.

Leif Joelsson

Mörkret föll innan matchen var avgjord och priserna delades ut. Lennart Risheim och Peter Vicary tar emot vandringspriset av Arne Jansson från Bangolfklubben.

Efter ett par timmar anslöt bussen. På kvällen erbjöds guidad stadsvandring i de äldre delarna av Bremen

- mycket uppskattat.

På måndagen ställdes så kosan mot Kosta. Sent på kvällen kom de hem, alla trettionio, trötta och fullastade, men nöjda och glada. Angenämt, smidigt och proffsigt välordnat var omdömet. Att alla passade tiderna och att man höll ihop gänget, gjorde det hela än mer trivsamt.

Tack, Personalstiftelsen!

Anmäl dig till frivillig Första Hjälpen-Utbildning i Orrefors

Hjärt och lungräddning Andning - Blödning - Chock

Anmäl dig till närmaste chef eller Jan Karlsson

Glasskolan åter i Orreforshyttan

Vid höstterminens start den 17 augusti fick Orrefors glasbruk åter ta emot elever från Orrefors Glasskola, en gren av Åkrahällskolan i Nybro. Det är nu nästan 20 år sedan vi hade Glasskolan inom brukets väggar. Företaget har skrivit ett avtal med Åkrahällskolan, om att förlägga en del av Glasskolans utbildning i hyttarbete till en av deglarna vid bruket i Orrefors. Avtalet gäller läsåret 1996/97 och föranleds av att Glasskolan fått fler intresserade elever än vad som inryms i skolans befintliga lokaler. Skolans egna lokaler i Orrefors är avsedda för 32 elever, men i år går ca 50 elever på utbildningen. Dessutom är det drygt 20 elever som går sin utbildning i de hyrda lokalerna vid Kosta Glasbruk.

Åke Mattsson som jobbat som lärare vid Glasskolan i nästa tio år, berättar att det är tre elever ur påbyggnadskursen (årskurs tre) och tolv elever från årskurs två ur hantverksprogrammet som fått sin utbildning i hyttarbete förlagd till degelhyttan vid Orrefors bruk. Förädlingsarbetet utför eleverna i Glasskolans egna lokaler, där även teorilektionerna i glasteknik hålls. De s. k. kärnämnena (svenska, matematik, engelska, samhällskunskap m. fl.) läser eleverna på Åkrahällskolan i Nybro.

Eleverna vid bruket i Orrefors har fått en presentation av bolaget, dess organisation och verksamhet. Jan Karlsson visade runt på bruket och Krister Köhnke, Leif Ahlex och Erich D. Pohl informerade.

Catrine Alexandersson gör servisglas under överinseende av läraren Åke Mattsson.

Turistsommaren 1996

En mycket variationsrik sommar med aktiviteter i form av musikvecka, Sveriges Radios sändningar från Orrefors, TV 4 Sydost från Kosta m. m. Med denna enorma uppmärksamhet från media i sommar borde vi snart vara Sveriges populäraste turistdestination.

Besöksantalet i bl. a. Orrefors och Kosta ligger på samma nivå som 1995, vilket är godkänt. Ett mycket omtyckt inslag i sommar har varit den fria produktionen i Orrefors och Kosta hyttor under veckorna 27 - 30. Här ser man verkligen vad hantverket betyder och hur viktigt det är att vi visar upp våra förmågor för alla intresserade åskådare vi har under sommaren. Jag är övertygad om att det har betydelse för försäljningen. De konstverk och alster som gjordes i sommar var det i stort sett kö till morgonen efter, då kylugnen plockats ur. Denna möjlighet skall vi ta vara på och försöka att utveckla vidare. Kanske medverkan av formgivare under semesterveckorna?

Sandviks glasbruk har också haft en mycket uppskattad glasblåsning med mycket entusiastiska glasblåsare som berättar vad de gör för publiken. Ett mycket bra initiativ!

Musikveckan "Musik i Glasriket' var en fantastisk vecka med över etthundra arrangemang i regionen. Exempelvis Tito Beltran och Robert Wells med över 600 personer i Orrefors. Håkan Hagegård i Kosta hade drygt 500 åhörare, trots vädret. De som har arrangerat konsertveckor på andra håll i Sverige påstår att det tar 4 - 5 år tills man etablerar denna typ av festival. Jag kan bara konstatera att Musik i Glasriket är etablerat och nästa år kommer ännu fler besökare. Jag var nyligen på en bussresemässa i Stockholm, där i stort sett alla researrangörer frågade när musikveckan äger rum nästa år. För din information den är 26 juli - 3 augusti 1997.

Tack för en bra sommar!

Patrick Holmberg

Personalförändringar

Orrefors

Vi hälsar *Jörgen Jacobsen* välkommen åter till moderbolaget efter några år vid Älghults glasbruk. Jörgen började inom produktionsorganisationen i Orrefors 1996-09-02.

Christoffer Sundgren började 1996-09-16 inom Teknik & Produktion. Christoffer, som tidigare gjort ett examensarbete i företaget, jobbar med produktionsteknik och logistik.

Markus Mauritzson, vannan, är studieledig under höstterminen. Krister Tauber, putslinjen och Christina Lundh, övrig dekor, är partiellt studielediga under läsåret 1996/97.

Sandvik

Sophia Åkesson och Carina Johansson vid Strömbergshyttan har slutat.

Kosta

Mikael Fransson, hyttan och *Jennie Schmidt,* lokalvård slutade 1996-06-30.

Orrefors Classic

Den årliga riksfinalen i Orrefors Classic golftävling gick av stapeln lördagen den 14 september på Nybro golfbana, Krukebo. Uttagningstävlingar har pågått på 9 golfklubbar i södra Sverige, med Norrköping som nordlig och Perstorp som sydlig spets. De fyra bäst placerade från varje klubb har blivit inbjudna att deltaga i riksfinalen. Dessutom följer ibland någon medföljande med de tävlande. Vidare passar vi på att bjuda in en del kunder, som tillsammans med de medföljande får tävla i en särskild klass.

Orrefors Kosta Bodas eget koncernmästerskap avgörs i en klass för sig. Detta betyder att det allt som allt var cirka 70 golfspelare inbjudna till tävlingarna som spelades i 4 olika klasser enligt följande: Riksfinalisterna delades in i klass A och klass B, en klass för medföljande och kunder samt en klass för koncern-mästerskap, KM.

Resultaten blev sålunda: Riksfinalen klass A vanns av Stefan Lönn, Öijareds GK, som fick "låna hem" vandringspriset, som består av en stor slipad skål. B-klassen vanns av Hans Eriksson, Norrköpings GK, som också fick ta hem ett vandringspris bestående av en slipad skål.

Koncernmästerskapets vandringspris kneps av Jan-Olof Augustsson, Kosta, tvåa blev Fred Melkersson, Sandvik och trea Lars-Gunnar Rydén, Kosta.

Förutom vandringspriserna bestod priserna av glas från Orrefors såsom Marinskålar- och vaser, Corona

Färg, fiberoptik, ljus och glas

Göran Wärffs utsmyckning på Nordiska Kristall Magasinet i Stockholm

Utsmyckningen är ett trappräcke tillverkat av homogent färgat överfångsglas med olikformade blåsbildningar. Glaset har dragits ut till stänger i olika längder och formats på fri hand efter mallar för att ge rätt form och böjning efter trappans viloplan. Till varje ledstångsdel har anslutits ett antal fiberoptiska trådar som via en central ljuskälla belyser ledstångsdelen från båda ändar. Detta tillsammans med blåsbildningen, de olika färgnyanserna och vissa inslag av slipskär ger upphov till ett fantastiskt ljusspel. Specialfästen för glasstängerna har formgivits av Göran Wärff och tillverkats av Drago mir Petkovic, mekaniska verkstaden i Kosta, som tillsammans med Göran även svarat för montering på plats i Stockholm. Installationen är väl värd att beskådas. Thomas Karlsson

Orrefors-sponsrade Joakim Haeggman och KM-mästaren 1996, Jan-Olof Augustsson från Kosta.

skålar, Intermezzoglas och Elixirglas. I KM bestod priserna av glas dels från Orrefors och dels från Kosta Boda.

Tävlingen genomfördes under trevlig stämning och många var glada att få komma till våra tävlingar och få gästa Glasriket. Nybro golfklubb fick beröm för sin fina golfbana. Joakim Haeggman, som Orrefors sponsrar, deltog under hela dagen och gick med varje boll två hål, vilket var mycket uppskattat. Dagen avslutades med att "Jocke" hade en golfclinic och visade upp sin skicklighet med golfklubban under publikens jubel.

Peter Johansson/Denise Johannisson

Samordning av lagren till Kosta

Bolagsstyrelsen beslutade i augusti att lagren inom moderbolaget skall samordnas till centrallagret vid Kosta glasbruk. Det "nya" centrallagret beräknas vara i drift under augusti 1997.

Personalfrågorna i samband med omflyttningen kommer att ägnas stor uppmärksamhet. Omplaceringar och andra personalutvecklande åtgärder kommer att beröra medarbetare vid lagren i Orrefors, Sandvik och Kosta.

Jan Karlsson på personalavdelningen kommer under september och oktober att genomföra intervjuer med ett trettiotal berörda medarbetare i syfte att kartlägga vars och ens kvalifikationer, möjligheter och önskemål. Efter utvärdering av intervjuerna följer åtgärder för bemanning av centrallagret och planering för den personal som berörs.

Stenstugan i Kosta restaurerad

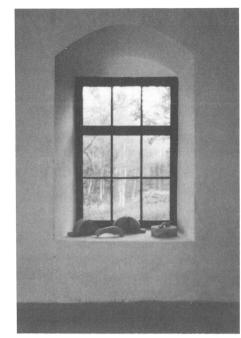
Lagom inför sommaren stod den s. k. Stenstugan nymålad och med nya snickerier och nytt tegeltak efter en restaurering som pågått under ett och ett halvt år.

Det var i samband med 250-års jubiléet av Kosta glasbruk som det framkom att länsantikvarien var intresserad av att Stenstugan skulle restaureras och bevaras eftersom den utgör en kulturmiljö av riksintresse, berättar Jan-Ingvar Ericsson i Kosta.

Stenstugan - byggnaden svarar utan vidare upp mot första delen i namnet. Den är nämligen byggd helt i natursten. Men, stuga - det är tveksamt, det är en rejäl byggnad. Av gamla dokument framgår att den är 38 x 17 x 7 alnar, d v s ca $23 \times 10 \times 4$ m. Nedre planet är en enda stor sal, med stor eldstad och vackra spröjsade fönster med djupa nischer. Stenstugan byggdes ursprungligen som ett ångsliperi med gravörverkstad på vinden. Byggnaden togs i bruk 1861. Under åren har Stenstugan använts för olika ändamål, bl. a. har den varit degelkammare, berättar Jan-Ingvar. En tid hade ortens husmödrar en vävstuga på vinden. Så småningom kom Stenstugan att stå oanvänd. En massa skräp, uttjänta och defekta redskap samlades i huset.

Restaureringen har skett i etapper. Nu är det utvändiga arbetet klart liksom nedre planet. Eventuellt kommer även vindsvåningen att rustas. Tre ALUarbetare gjorde ett enormt arbete med att tömma huset och rengöra väggarna innan Ottossons Bygg AB i Lessebo tog vid med det egentliga renoveringsarbetet.

Vad ska då Stenstugan användas till? Målsättningen är att stugan ska bli ett museum för gamla glasbruksmaskiner och redskap. Men det finns andra användningsområden; under sommaren hade Musik i Glasriket ett mycket stämningsfullt och uppskattat arrangemang i Stenstugan. Något att upprepa!

september till mitten av november. Under samma period finns han också på Galleries Marina Barovier, också i Venedig, tillsammans med *Ulrica Hydman-Vallien*.

Aktiviteter

Anne Nilsson visar konstglas i början på oktober hos Rosenthal i Berlin.

På Design Forum i Helsingfors visar *Lars Hellsten* konstglas från 8 oktober med "Fritt Fram".

1 - 2 oktober bjuder *Erika Lagerbielke* på Vinprovning - Merlot hos Ålborg och Århus.

Hos Duka i Lund visar *Martti Rytkönen* konstglas i oktober.

Lena Bergström gästar Galleri Glas 1 i Stockholm från 17/10 med ett trettiotal bitar.

Helén Krantz visar Salsa och konstglas hos Stockmann i Helsingfors från 24 oktober.

Gunnel Sahlin finns hos Orrefors Kosta Boda i New York 23 september med "Terra Magica". Utställningen pågår till 19 oktober.

Bertil Vallien ställer ut på Palazzo Ducale i Venedig från mitten av

Bertil har dessutom en utställning under oktober hos Hokkaido Museum of Modern Art, Japan.

Göran Wärff finns på Galleri Ikaros i Göteborg från 11 oktober. Från mitten av oktober till början av november visar han glas i Tokyo och även i Johannesburg.

Anna Ehrner visar "Epoque" på City Sokos i Helsingfors 10 - 12 oktober.

Monica Backström finns hos Rosenthal Studio-Haus i Bremen från 17 oktober .